

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

FA4450/18 *b*
'S-GRAVENHAGE, 10 APR 1952 19
Javastraat 68

No. 132978

Bijl.: één

GEHEIM

Uitlatingen van Mr SUSANTO
Betr.: TIRTOPRODJO e.a. te Woudschoten

Ik heb de eer Uwe Excellentie hiernevens aan te bieden een dzz. samengesteld geheim rapport, weergevende uitlatingen van de Indonesische Zaakgelastigde Mr SUSANTO TIRTOPRODJO e.a. tijdens een bijeenkomst te Woudschoten, naar de inhoud waarvan het mij vergund zij ter bekorting te mogen verwijzen.

HET HOOFD VAN DE DIENST *!!*

H.W. Felderhof
Mr H.W. Felderhof

AAN:

Zijne Excellentie de Minister President,
Zijne Excellentie de Vice-Minister President
Minister zonder Portefeuille,
Zijne Excellentie de Minister v. Buitenlandse Zaken,
Zijne Excellentie de Minister v. Uniezaken en
Overzeese Rijksdelen,

te
's-GRAVENHAGE.

GEHEIM RAPPORT

Uit betrouwbare bron werd dzz. het navolgende vernomen.

Gedurende het weekeinde van 29 Februari tot 3 Maart j.l. werd onder auspiciën van de vereniging van Indonesische studenten in Nederland, de "Rukun Peladjar Indonesia" (Rupi) te Woudschoten een zgn. verbroederingsbijeenkomst gehouden, waaraan behalve door leden van de Rupi werd deelgenomen door afgevaardigden van de "Chung Hwa Hui" en van de "Perserikatan Kristen Indonesia" (Perki).

Deze bijeenkomst, waaraan door circa 100 Indonesische jongeren werd deelgenomen, was uitgeschreven teneinde de stemming te peilen met betrekking tot een fusie van alle Indonesische verenigingen in Nederland.

Na de opening der bijeenkomst op 29 Februari door de voorzitter van de Rupi, gaf deze het woord aan de Indonesische Zaakgelastigde Mr SUSANTO TIRTOPRODJO, wiens rede hieronder in het kort moge worden weergegeven.

Spreker, die zijn rede aanving met "Anak2-koe" (mijn kinderen), vroeg de aanwezigen om hem aan te spreken met "Pak Susanto" (vader Susanto) en zijn echtgenote met "Ibu Susanto" (moeder Susanto).

Sprekende over zijn benoeming, zeide hij, dat alhoewel er nog steeds een "Hoge Commissariaat" te 's-Gravenhage is, de Indonesische regering hem heeft benoemd tot Chargé d'Affaires, met de rang van Ambassadeur, hetgeen volgens Mr Susanto een novum is in de diplomatieke wereld. Persoonlijk vond hij het echter het beste als men hem gewoon als vertegenwoordiger beschouwde.

Wat het doel van deze bijeenkomst betrof zeide spreker, dat hij het niet eens was met de algemeen bestaande zienswijze, dat er onder de Indonesiërs in Nederland geen eenheid zou bestaan. Hij was n.l. van oordeel, dat er juist een zeer sterke band bestaat, n.l. de eenheid in nationaliteit. Er zijn wel Indonesische verenigingen met verschillende ideologieën, maar: wij zijn allen lid van de "grote vereniging", n.l. de Republiek Indonesië, aldus Mr Susanto.

Wanneer er een wil tot samenwerking is en men zich enkele offeringen wil getroosten, kan de gedachte fusie stellig tot stand komen.

Hierna releveerde hij de ontwikkelingen in Indonesië, waarbij hij de "vrij-wording" en de daarmee samenhangende gebeurtenissen op vrij scherpe wijze belichtte. Zo zeide Mr Susanto, dat Indonesië de soevereiniteit niet op dezelfde wijze heeft verkregen als India en de Philippijnen, maar met geweld van de Nederlanders heeft moeten afdwingen.

Het waren volgens hem de Nederlanders, die beweerden, dat Indonesië nooit een eenheid zou kunnen vormen en daarom hebben zij gepoogd het federatieve stelsel op te dringen, indachtig aan de oude spreuk: "verdeel en heers". In werkelijkheid bleek echter al spoedig, dat het federatieve stelsel onnatuurlijk was en dat de Nederlanders er juist op uit waren om de eenheid van Indonesië te breken. Eén van de uitvloeisels van deze politiek was de instelling van de zgn. Malino-studiebeurzen, een instelling, welke er volgens Mr Susanto mede op gericht was om Indonesië "tegen de grond te werken".

En waarom, aldus spreker, heeft de Rupi zo'n slechte naam? Alweer door de Nederlandse propaganda.

Met een algemeen politiek overzicht, waarin hij de plaats van Indonesië in het wereldgebeuren belichtte, besloot Mr Susanto zijn rede.

Op deze bijeenkomst te Woudschoten is ook het woord gevoerd door het lid van de Indonesische delegatie Mr Moh.YAMIN, die in zijn betoog ook de Indonesische eenheid belichtte en de pogingen van de Nederlanders om de federatieve structuur in te voeren be-critiseerde. Daarna haalde spreker de kwestie Nieuw-Guinea aan en betoogde, dat Indonesië zonder Irian niet kan bestaan. Aangetekend zij hierbij, dat de aanwezige Indonesische studenten deze kwestie eigenlijk niet zo belangrijk vonden en veeleer de noodzaak zagen voor een behoorlijke regeling van de zaken intern in Indonesië.

Na Mr Moh.Yamin werd toen nog het woord gevoerd door het de-legatielid A.K.GANI, die op heftige wijze een zeer verward betoog hield over de sociaal-economische structuur van Indonesië, welke hij niet idealistisch, doch "materieel-vegegatief" wilde bezien. Van zijn vaak als droog zand aan elkaar hangende redevoering ver-dient alleen vermelding zijn critiek op de afgetreden Indonesische regering, die zich te veel gebonden had aan de door Amerika opge-drongen export-politiek.

7-4-1952.